## Scipione del Ferro

Italský matematik **SCIPIONE DEL FERRO** (1465 - 1526) je známý zejména řešením kubických rovnic. Narodil se v severoitalské Bologni a na tamější univerzitě studoval a od roku 1496 také přednášel; přednášel aritmetiku a geometrii.

Nepracoval ovšem pouze na akademické půdě, ale také v obchodě. Navazoval tak částečně na tradici svého otce, který pracoval v papírenské dílně. O papír byl tehdy zájem, protože koncem 40. let 15. století vynalezl Johannes Gutenberg knihtisk.

Nejdůležitější objev učinil Ferro pravděpodobně mezi roky 1505 a 1515, kdy nalezl řešení kubické rovnice. Řešil pouze ty kubické rovnice, které neobsahovaly kvadratický člen. To se ukázalo pro nalezení řešení jako dobrý předpoklad.

I tehdy, když byla zadána obecná kubická rovnice (tj. rovnice obsahující kubický člen, kvadratický člen, lineární člen i absolutní člen), bylo možné pomocí vhodné substituce přejít k rovnici, v níž kvadratický člen již nevystupoval.

Nalezené řešení ale nebylo úplné, protože neobsahovalo všechny kořeny kubické rovnice.

Chyběla ta řešení, která v současné době vyjadřujeme pomocí komplexních čísel. Tehdy byl pro matematiky problém počítat se zápornými čísly, natož pak s čísly komplexními.

Kromě řešení kubické rovnice se Ferro zabýval zlomky, vzorci pro součet druhých mocnin, které rozšířil na součet třetích mocnin, a dalšími problémy. Řešení kubické rovnice mu ale přineslo nejvíce slávy.

Stejně jako jiní matematikové té doby svůj výpočet uchovával v tajnosti. Nakonec se toto řešení dozvěděl Ferrův žák **ANTONIO MARIA FIORE** (1506 - 1560). Po smrti Ferra mu ho prozradil Ferrův zeť Hannibal Nave.

Ferro po sobě nezanechal žádné písemnosti (spisy, knihy, ...). Jediné, co se zachovalo po jeho smrti, jsou poznámky, které si psal o všech svých objevech. Tyto poznámky zdědil jeho zeť Hannibal Nave, který byl také matematikem a který po Ferrově smrti zaujal jeho místo na univerzitě.

---

**© Encyklopedie Fyziky (http://fyzika.jreichl.com); Jaroslav Reichl, Martin Všetička**
Licence http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/ zakazuje úpravy a komerční distribuci.